

13.12.2011

Tja/17

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 22.11.2011 § 337

HEL 2011-005185 T 14 03 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Helsingin parhaat energiatehokkuuskäytännöt –työryhmä on kartoittanut energiatehokkuuspotentiaalia, parhaita käytäntöjä muista kaupungeista, arvioinut valittujen toimenpiteiden energian kulutusvaikutuksia ja kustannuksia sekä järjestänyt yhteistyötapaamisia sidosryhmien edustajien kanssa. Sidosryhmätapaamisten tarkoituksena oli kuulla mielipiteitä ehdotetuista toimenpiteistä. Raporttiin on näiden kartoitusten perusteella valittu esitetyt toimenpiteet. Työryhmän loppuraportti on sisällöltään hyvin kattava. Ympäristölautakunnalla ei ole huomauttamista esitettyihin toimenpiteisiin.

Energiatehokkuuspotentiaali

Raportin yksi merkittävä sanoma on, että pitkään kasvussa ollut energiankulutus on kääntymässä laskuun EU:n ja valtion tekemien päätösten seurauksena noin vuonna 2020. Jotta laskua voidaan kiihdyttää, tarvitaan kuitenkin lisätoimenpiteitä. Jo pelkästään raportissa esitetyillä toimilla voidaan energiankulutus saada laskuun huomattavasti aiemmin ja jo vuonna 2020 energiankulutus voisi olla 10 % alhaisempi kuin nyt. Esitetyt toimet auttaisivat huomattavasti kaupungin ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Kasvihuonekaasupäästöt alenisivat ja uusiutuvan energian tavoitteen saavuttaminen helpottuisi. Potentiaalia tarkasteltaessa on huomattava, että kaupungilla on eri ohjelmissa sovittu lukuisia määriä muita toimenpiteitä.

Monet ehdotetuista toimenpiteistä vaativat vielä tarkempaa suunnittelua, päätöksentekoa ja vaikutukset tulevat vasta vuosien päästä käyttöönotosta. Tämän vuoksi toimenpiteet tulisi käynnistää mahdollisimman pian. Raportti antaa hyvän perustan suunnitella toimeenpanoa, mutta vaaditaan vielä toimenpiteiden tarkempaa vastuuttamista, ja aikataulutusta eri hallintokunnille.

Parhaat käytännöt

Työryhmä ehdottaa 31 uutta toimenpidettä keskeisimmille energiaa kuluttaville sektoreille. Raportissa on aina kunkin ehdotuksen jälkeen esitetty malliesimerkki, miten muualla asia on hoidettu. Esitystapa on erinomainen, koska näin voidaan osoittaa, että toimenpiteet ovat realistisia. Lisäksi alaviitteisiin on koottu tietoa jo olemassa olevista Helsingin toimenpiteistä, jotka liittyvät kyseiseen kohtaan. Näin voidaan välttää päällekkäisten toimenpiteiden toteutusta. Päätöksentekoa varten työryhmä on myös jaotellut ehdotukset kolmeen eri ryhmään muun muassa niiden toteutuksen helppouden ja kustannusten mukaan. Työryhmä ei ota jaottelussaan kantaa toteutuksen aikatauluun. Onkin tärkeätä huomata, että mitä vaikeampi toimenpide on, sitä tärkeämpää on aloittaa sen toteutuksen suunnittelu mahdollisimman pian.

Työryhmä ei ota raportissaan kantaa myöskään toimenpiteiden toteutuksen resursointiin muuten kuin karkeasti jaottelun yhteydessä. Lisäksi asia nostetaan esiin kaupungin imagon "Energiaviisas stadi" kehittämisen yhteydessä. Jatkotyössä onkin tärkeätä nostaa resurssikysymys esille. Mikä taho ja millä tavoin johtaa kaupungin ilmastopolitiikkaa kokonaisuudessaan ja kuinka toimenpiteiden toteutus resursoidaan. Ilmastonmuutos on ongelmana hyvin laaja-alainen ja hillintä- ja sopeutumistoimet koskettavat kaikkia toimijoita. Kaupungin kannalta kustannuksiltaan ja vaikutuksiltaan tehokas toiminta vaatii laaja-alaista osaamista sekä eri vaikutusten ja kytkösten tunnistamista, jotta ongelman ratkaisulla ei tuoteta uutta ongelmaa esimerkiksi ilmanlaadun heikkenemistä. Tämän raportin ja muiden ilmasto-ohjelmien toteutuksen työnjako ja koordinointi tarvitsevat usein kaupungin tason ratkaisuja. Myös ilmastopolitiikan yhtenäinen viestintä helpottuu ja tehokkuus lisääntyy, kun ilmastopolitiikan eri näkökulmat nähdään yhtenä kokonaisuutena eikä erillisinä ohjelmina.

Tämä raportti tuo 31 uutta, tai ainakin uutta näkökulmaa sisältävää, energiatehokkuutta parantavaa toimenpidettä. Vuonna 2010 laadittuun Kestävän energia toimenpideohjelmaan (SEAP) koottiin siihen mennessä kaupungin eri strategioissa ja ohjelmissa sovitut toimenpiteet. Niitä kirjattiin yli 200 kappaletta. Alustavan arvioin mukaan vain pieni osa niistä on toteutunut. Voimavarat tulisikin seuraavaksi keskittää toimenpiteiden toteutukseen. Uusien ja vanhojen toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää huomattavaa lisäpanostusta sekä energiansäästön kokonaisuuden hallintaa etenkin kaupunkiorganisaation ulkopuolelle kohdistuvien toimenpiteiden osalta.

Ehdotettujen toimenpiteiden vaikutusten ja kustannusten arviointi

Kustakin toimenpiteestä on arvioitu niiden vaikutukset energiankulutukseen ja kustannuksiin kaupungille ja yksityiselle sektorille. On kuitenkin huomattavaa, että näitä tarkasteluja on katsottava suuntaa-antavina ja todelliset vaikutukset riippuvat

lopullisesta toteutustavasta. Ne onkin syytä arvioida toteutusvaiheessa hankekohtaisesti. Lisäksi raportin arvioinnissa ei ole otettu huomioon muita kustannuksia ja hyötyjä. Esimerkiksi liikenteen energiankulutuksen alentamisella vähennetään myös yleensä ilman epäpuhtauksien määrää sekä melua ja siten alennetaan terveydenhuollon kuluja.

Merkittävin havainto on kuitenkin se, että kokonaisuudessaan esitetyillä toimenpiteillä voidaan saavuttaa yli kaksinkertainen säästö alentuneina energiakustannuksina. Pääosa hyödystä tulisi kaupungin organisaation ulkopuoliselle sektorille.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi
